

Møteinnkalling

Til
Styret i Greater Stavanger

Kopi til
Erik Tjemsland, Kjell Haver, Stein
Fosså

Møtedato og tid
21.01.2011;
KI 12:00–14:00

Møtested
Måltidets Hus,
Møterom 2

Dato skrevet
14.01.2011

Side:
1 av 1

Innkall av
Erling Brox

Referanse
MI310051/EB

Direkte telefonnr.
95 25 99 55

Direkte telefaksnr.

Innkalling til ekstraordinært styremøte 21. januar 2011

Sak 01 – 2011 Godkjenning av protokoll fra møtet 01.12.10

Sak 02 – 2011 Framtidig organisering av Greater Stavanger

Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling

Leif Johan Sevland
Styrets leder

Jan Soppeland
Daglig leder

Til
Styret

Kopi til

Dato skrevet
14.01.2011

Side
1 av 1

Ansvarlig saksbehandler
Erling Brox

Referanse

Direkte telefonnr.
95 25 99 55

Sak 01 - 2011 Godkjenning av protokoll fra møtet 01.12.10

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner protokoll fra styremøte 1. desember 2010.

Jan Soppeland
Adm. dir.

Erling Brox
Mulighetsutvikler

Vedlegg:

Protokoll fra styremøte 01.12.10

Til stede

Leif Johan Sevland, Norunn Østråt Koksvik, Elfin Lea, Tone Tvedt Nybø, Brit Rugland, Bjørn Laugaland, Aslaug Mikkelsen, Einar Risa, Martin Gjelsvik, Tom Tvedt (forlot møtet kl 15:45 under behandling av sak 43)

Dessuten møtte

Jan Soppeland, Elin Schanche, Cathrine Gjertsen, Tone Grindland Gustafsson, Erling Brox (ref.)
Einar Leknes, IRIS, møtte ved behandlingen av sak 37, Nina Othilie Høiland og Birger Haraldseid møtte ved behandlingen av sak 40

Møtedato

01.12.10,
kl 12:00-16:00

Møtested

Sola Strand Hotel

Forfall

Siri Skaar Stornes, Johanne Brendehaug, Håkon Rege

Dato skrevet

02.12.2010

Side

1 av 4

Protokoll fra styremøte 1. desember 2010

Styrelederen åpnet møtet med å takke avtroppende direktør, Elin Schanche, for hennes innsats for selskapet gjennom tre år. Samtidig ble Jan Soppeland ønsket velkommen som ny direktør. Cathrine Gjertsen, som fratrer ved årsskiftet, ble takket for sitt arbeid som kommunikasjonsansvarlig gjennom seks år.

Sak 33 – 2010 **Godkjenning av protokoll fra møtet 17.09.10**

Vedtak:

Styret godkjenner protokoll fra styremøte 17. september 2010.

Sak 34 – 2010 **Styrets møteplan for 2011**

Det varsles behov for ekstraordinære styremøter i forbindelse med framdriften av organisasjonssaken, jf sak 37.

Vedtak:

Styret godkjenner den foreslåtte møteplanen for 2011, med den justering at møtet 22. mars forskyves til 11-14.

Møteplan for ordinære styremøter 2011:

Tirsdag 22. mars kl. 11 – 14

Onsdag 1. juni kl. 12 – 15

Onsdag 28. september kl. 09 – 12

Onsdag 30. november kl. 12 – 16

Sak 35 – 2010 **Handlingsplan for 2011**

Daglig leder Jan Soppeland presenterte hovedtrekkene i forslag til handlingsplan og budsjett under ett, og begrunnet de ressursvridninger som er lagt til grunn for neste år. I den etterfølgende debatten uttrykte styremedlemmene tilfredshet med planen, og sluttet seg med enkelte kommentarer til forslagene til tiltak for neste år:

Ved kartlegging av arbeidsmarkedets kompetansebehov må målsettingen være fleksibilitet og evne til raske omstillinger. Ved omdømmearbeid må man være svært bevisst på hva man ønsker. *Internasjonalisering* og *innovasjon* henger nøye sammen. Et av styremedlemmene framholdt at lokalpolitikkerne er for redde for å tenke innovativt om kommunegrensene. Viktig å ha planer, strategier og tiltak som strekker seg utover den enkelte kommune. Alle fond som etableres må ha avkastningskrav. Det ble vist til at planen viser en riktig utvikling av GS, ved at tiltakene er mer spisset og målrettet enn tidligere; "brikkene er i ferd med å falle på plass".

Vedtak:

Styret godkjenner forslag til handlingsplan for 2011.

Sak 36 – 2010

Budsjett for 2011

Det ble understreket at selskapet må ha en udisponert reserve for å møte uforutsette problemstillinger som krever oppfølging, og at den ikke må være mindre enn beløpet som er avsatt i det framlagte budsjettforslaget.

Vedtak:

Styret godkjenner forslag til budsjett for 2011.

Sak 37 – 2010

Evaluering og framtidig organisering

Einar Leknes, IRIS, presenterte hovedfunnene fra evalueringen. Styremedlemmene var tilfredse både med gjennomføringen av evalueringen og med selskapets virksomhet slik den framkommer i rapporten. Samtidig viser tilbakemeldingene fra partnerne et behov for å justere organisasjonsmodellen. Arbeidet med dette starter nå, og et forslag vil bli klart slik at kommunene kan ta stilling til framtidig tilknytning før sommeren 2011. Rapporten sendes nå ut til kommunene.

Vedtak:

1. Styret tar evalueringsrapporten til etterretning.
2. Styret ber direktøren i samråd med direktøren i Forus Næringspark å utarbeide forslag til ny organisasjonsmodell, herunder opplegg for finansieringen.

Sak 38 – 2010

Kommunikasjonsplan for Greater Stavanger 2011

Vedtak:

Styret slutter seg til forslaget til kommunikasjonsplan for Greater Stavanger.

Sak 39 – 2010

Europakontoret – ny avtaleperiode 2012-2016

Styrelederen, som også leder styringsgruppen for Europakontoret, orienterte fra siste møte i styringsgruppen. Det legges nå opp til en anbudsrunde for kjøp av konsulent tjenester, etter at ulike modeller har vært vurdert.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Sak 40 – 2010

Interreg-prosjektene: Erfaringer og utfordringer

Nina Othilie Høiland og Birger Haraldseid orienterte om innholdet i og erfaringene med disse to EU-prosjektene.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Styret ber om en samlet oppsummering av erfaringene etter slutføringen av de to prosjektene i løpet av 2011. På denne bakgrunn vil Greater Stavanger vurdere eventuell deltakelse i mulige nye prosjekter innen dette eller andre programområder.

Sak 41 – 2010

Rekruttering til tekniske fag

I diskusjonen ble det vist til at behovskartlegginger først og fremst påviser gårsdagens behov. Administrasjonen bes om å spisse prosjektet, og å avklare forholdet til andre aktører.

Vedtak:

Styret i Greater Stavanger gir administrasjonen i oppdrag å arrangere en samling om dette temaet i løpet av første halvår 2011. Hensikten med møtet er å samle aktører fra:

Næringslivet – for å belyse utfordringen (OLF, Norsk Industri, NHO og enkelte bedriftsledere)

Rogaland fylkeskommune – Utdanningsseksjonen

Representanter fra Kommuner

Tekna

Utkommet fra møtet skal være et eventuelt oppdrag om å utforme en felles strategi for Stavanger-regionen for hvordan alle parter kan jobbe sammen for å tiltrekke flere ungdommer til å ta utdanning innen tekniske fag. Og å gjøre et felles løft for å synliggjøre behovene industrien lokalt har for dette.

Sak 42 – 2010

Arbeidet med petroleumsmeldingen

Vedtak:

Styret tar til etterretning det arbeidet som er igangsatt og ivaretatt av Greater Stavanger i denne saken. På grunnlag av hvor viktig disse sakene er for næringslivet i regionen er det ønskelig med et fortsatt sterkt engasjement.

Sak 43 – 2010

Søknad om støtte til Kvadrat Matmarked

Denne saken var lagt på bordet. Avgått direktør Elin Schanche redegjorde for bakgrunnen for søknaden. Diskusjonen viste at det var betydelig skepsis i styret til å subsidiere en stor, privat aktør som søkeren representerer. Det må sikres at støtten kommer småskalaprodusentene til gode. Vår støtte må rettes mot utredninger av en framtidsrettet forretningsmodell kan gi en tilfredsstillende økonomi for småskala-

produsentene, herunder organisering av logistikk og forretningsstruktur mellom småskalaprodusentene og et sentralt utsalgssted.

Vedtak:

Greater Stavanger tildeler inntil kr 300.000 til tiltak for å utvikle en forretningsmodell som kan gi en tilfredsstillende økonomi og bedret markedsadgang for småskala matprodusenter i regionen. Direktøren vurderer hvilke konkrete beløp og prosjekter som skal omfattes. Beløpet forutsettes disponert innenfor årets budsjett.

Orienteringssaker

Følgende orienteringssaker var framlagt for styret:

- Studietur for næringsansvarlige
- Årskonferansen 2010
- Studenttreffet
- Personelhåndbok for Greater Stavanger
- Delegasjonsreise til Rio

Stavanger - 21.01.2011

Til
Styret

Kopi til

Dato skrevet
10.01.2011

Side
1 av 1

Ansvarlig saksbehandler
Erling Brox

Referanse

Direkte telefonnr.
95 25 99 55

Sak 02 - 2011 Framtidig organisering av Greater Stavanger

1. Bakgrunn for saken

Styret behandlet på møtet 01.12.2010 sak om evaluering av Greater Stavanger, og det ble fattet slikt vedtak:

1. *Styret tar evalueringsrapporten til etterretning.*
2. *Styret ber direktøren i samråd med direktøren i Forus Næringspark å utarbeide forslag til ny organisasjonsmodell, herunder opplegg for finansieringen.*

I foreliggende sak drøftes alternative selskapsmodeller, konsekvenser for kommunalt oppnevnte styremedlemmers habilitet, forholdet til regler om offentlige anskaffelser, forholdet til dagens morselskap Forus Næringspark AS samt alternative finansieringsopplegg.

2. Vi må arbeide sammen

Utgangspunkt

Kommunene i Stavanger-regionen har lange tradisjoner for å få til vellykkede samarbeid på tvers av kommunegrensene. Dette har vært en nødvendighet for en tett befolket og næringsaktiv region som samtidig er kjennetegnet av en finmasket kommunestruktur. Den funksjonelle storbyregionen bosetter over 300.000 innbyggere fordelt på femten kommuner. I de fire Nord-Jæren-kommunene med til sammen 225.000 innbyggere tar det godt under en time å kjøre fra yttergrense til yttergrense. I en slik region strekker utfordringene seg langt utover de snevre kommunegrensene, noe som tilsier at en lang rekke kommunalpolitiske oppgaver bør løses i et fellesskap mellom kommunene.

Dette er ikke minst åpenbart når det gjelder kommunenes arbeid med næringsutvikling. I vår region arbeider nær 40% av innbyggerne i en annen kommune enn den de bor i. Når kommunene skal legge best mulig til rette for selskaper og bedrifter i en region som vår, ville det være sterkt hemmende om kommunegrensene skulle bestemme hvilken service og oppfølging disse bedriftene skulle få. Dersom det går godt for en bedrift i regionen, får dette positive virkninger også i nabokommunen. Slike forhold må gjenspeiles i regionens næringsarbeid. Særlig i en tid med økende konkurranse mellom regioner både nasjonalt og internasjonalt, vil det være viktig å styrke og videreutvikle samarbeidet mellom kommunene.

I vår region har det interkommunale nærings samarbeidet vokst gradvis fram i årene etter 1999. ARNE-prosjektet til de fire Nord-Jæren-kommunene ble inkorporert i Forus Næringspark, og sirkelen av tilknyttete kommuner ble senere utvidet gjennom Stavanger-regionen Næringsutvikling. Da dagens Greater Stavanger ble etablert som eget selskap for tre år siden,

ble samtidig samarbeidet formalisert gjennom partnerskapsavtaler og betalingsordninger. Gjennom partnerskap i Greater Stavanger har kommunene funnet det hensiktsmessig å utvikle en felles strategisk næringsplan, og gjennom dette selskapet drives en rekke prosjekter der det overordnede målet er å øke den samlede verdiskapingsevnen i regionen.

Stavanger-regionen har lyktes godt, men vi er ikke unike på dette området. Da Greater Stavanger ble etablert, var både Business Region Göteborg og Åbo/Turku forbilder for organisering av næringsarbeid i flerkommunale storbyregioner. I vårt land har Bergen brukt Stavanger-regionen og Greater Stavanger som modell ved etableringen av Business Region Bergen. Utenfor Norden har vi særlig merket oss Houston og Calgary som to storbyregioner med som arbeider meget godt og målrettet med næringsutviklingsarbeid i et regionalt perspektiv.

Evaluering av virksomheten

Selskapet er nå inne i siste del av en fireårsperiode der partnerne har en avtalefestet, gjensidig forpliktelse. På oppdrag fra styret i Greater Stavanger har IRIS gjennomført en evaluering som viser at selskapet har bidratt til å samle Stavanger-regionen på næringslivs-området. Enkeltkommunenes deltakelse i blant annet felles næringsplanprosesser, prosjekter og andre aktiviteter har knyttet dem sammen og medvirket til at kommunene i stor grad står på samme plattform i sin forståelse av utfordringer og oppgaver.

Partnerne har ved evalueringen gitt selskapet svært gode karakterer for evne og vilje til kontakt og samhandling. Organisasjonens arbeid innenfor områdene plan og strategi, samfunnspåvirkning, merkevarebygging og profilering, rådgivnings- og utviklingsaktiviteter, kunnskapsutredninger og analyseaktiviteter vurderes til å holde høy eller svært høy kvalitet. Det vises til at Greater Stavanger har en lang rekke aktiviteter som bidrar til å kople næringsliv, kunnskapsinstitusjoner og offentlig sektor.

Internasjonaliseringsarbeidet er i mange andre sammenhenger trukket frem som en suksessmodell. I rapporten fra IRIS får særlig den internasjonale markedsaktiviteten gode skussmål. Andre internasjonale aktiviteter blir i mindre grad trukket fram, noe som kan skyldes at undersøkelsen har relativt få respondenter fra næringslivet. Våre egne bruker-evalueringer fra deltakere på slike arrangement viser gjennomgående høy score både for kvalitet og nytteverdi.

Samtidig påpeker rapporten enkelte utfordringer og dilemmaer for Greater Stavanger. Det framholdes særlig at de store og sentrumsnære kommunene opplever en betydelig større nytteverdi av virksomheten enn de øvrige. De minste randkommunene synes å vurdere nytten som lavest. Forholdet til fylkeskommunen beskrives også som uavklart.

Denne påpekingen samsvarer godt med direktørens opplevelse. De store og sentrale kommunene ser både nytte av og behov for et høyt ambisjonsnivå også på enkeltprosjekter og aktiviteter som kanskje bare har indirekte eller langsiktige resultater. Disse kommunene har også langt større egen kapasitet til å benytte seg av tjenestene fra Greater Stavanger.

Flere distriktskommuner opplever både geografisk og identitetsmessig avstand til det sentrale storbyområdet. Noen anser enkelte av aktivitetene til Greater Stavanger som i overkant ambisiøse i forhold til egne målsetninger, og at deler av arbeidet blir for indirekte eller av for overordnet karakter til å gagne dem. Enkelte talsmenn har gitt uttrykk for at regionens samlede verdiskaping i liten grad vil påvirkes av om deres kommune deltar eller ikke. Samtidig verdsetter også de minste kommunene konkrete prosjekter som Smartkommune, næringsarealprosjektet, produktpakking reiseliv og deler av satsinger på mat og kunnskap innen landbruket. Videre gir alle kommunenes næringsansvarlige uten unntak uttrykk for at de nettverkssamlingene som selskapet arrangerer, har svært stor verdi.

Organisasjonsmessige og økonomiske konsekvenser

Direktøren har ikke registrert utsagn fra kommunene som skulle tilsi at samarbeidet som drives gjennom Greater Stavanger bør avvikles etter inneværende partnerperiode. Hverdagen er snarere preget av positive tilbakemeldinger og ønske om medvirkning både fra næringsliv, kunnskapsinstitusjoner og kommunenes egne administrasjoner.

Gjennom regionreformen har fylkeskommunene fått en tydeligere rolle som næringsutviklingsaktør, men kommunene har fremdeles sine selvstendige roller og oppgaver på dette området. Dette skaper økt behov for samordning, men også en positiv mulighet til at kommuner og fylke trekker regionen i samme retning med enda sterkere kraft.

Slik direktøren oppfatter situasjonen, synes det tydelig at et klart flertall av kommunenes politiske ledere ønsker en videreføring av Greater Stavanger, men i en form der innsatsen spisses mer mot prosjekter med mer konkrete mål og der fordelingen av kostnader i større grad avspeiler de ulike kommunenes opplevde nytte av arbeidet. Kostnadsaspektet er klart signalisert fra flere partnerkommuner, men kommer ikke til uttrykk i IRIS sin evaluering.

Disse momentene bør etter direktørens oppfatning kunne imøtekommes. Handlingsplanen for 2011 representerer en justering av selskapets aktivitet på viktige områder. Som konkret eksempel kan nevnes prioritering av arbeidet med rekruttering av nye bedrifter til regionen, på bekostning av ressurskrevende og langsiktige prosjekter for omdømmebygging.

Direktøren anser at den største aktøren i samarbeidet, Stavanger kommune, bør oppfordres til å påta seg et større økonomisk ansvar for virksomheten, dels som følge av at denne kommunen må sies å kunne høste de største fruktene av det. Til gjengjeld bør dette reflekteres i kommunens representasjon i styret.

3. Styremedlemmers habilitet etter endringer i Forvaltningsloven

Endringen i Forvaltningsloven innebærer at kommunale styrerepresentanter i offentlig heleide selskaper i større grad vil bli inhabile når saker om selskapet skal behandles i kommunale beslutningsorganer, på samme måte som om de satt i styret for private selskaper.

Direktøren har kontaktet både Regional administrativ eiergruppe¹ og Advokatfirma Kluge for å få vurdert hvor omfattende konsekvenser lovendringen vil få for kommunale representanter i Greater Stavangers styre. Konklusjonene fra begge instansene er sammenfallende. Under gjengis noen hovedpunkter fra Kluges uttalelse.

"Det er vanskelig å se at lovendringen vil kunne få noen særlig praktisk betydning for de kommunale styrerepresentantene i GS.

...

Inhabilitet for styremedlemmene i GS vil etter dette først og fremst kunne komme på tale ved den kommunale behandlingen av kontraktsinngåelser med selskapet og ved behandlingen av saker der vedkommende kommune utøver sin eierrolle/-innflytelse i selskapet. Det samme må gjelde hvor kommunen treffer beslutning vedrørende finansieringen av selskapet og dets virksomhet, eller saker der kommunen opptrer som tilsyns- eller kontrollorgan."

Lederen for Regional administrativ eiergruppe anfører bl.a. følgende, med departementet som referanse:

¹ Gruppen består av fagpersonell ved rådmannsavdelingene i kommunene Stavanger, Sola, Randaberg, Hå, Klepp, Gjesdal og Sandnes, samt Time gjennom Gjesdal og Klepp, og fylkeskommunen

"I saker hvor selskapet ikke er å regne som part vil ikke inhabilitet inntre i andre saker enn i dag."

Etter direktørens oppfatning synes det derfor som om inhabilitetsproblematikken bør være håndterbar også med dagens selskapsform, i den betydning at inhabilitet bare oppstår i et begrenset antall saker. Av de mulige organisasjonsformene, ser det ut til at det bare er vertskommunemodellen som ikke omfattes av endringene i Forvaltningsloven. Dette følger av at det bare er gjennom denne modellen man unngår etableringen av et eget rettssubjekt.

4. Forholdet til anskaffelsesreglementet

Da selskapet ble etablert, ble kommunenes kjøp av tjenester gjennom partnerskapsavtalene vurdert som uproblematisk med hensyn til reglene om offentlige anskaffelser. Selv om reglene på dette området ikke er endret i tiden som har gått, fortolkes imidlertid regelverket strengere enn tidligere. Greater Stavanger har på denne bakgrunn drøftet anskaffelsesproblematikken med Advokatfirma Kluge, som framholder følgende:

"Vi har foreløpig ikke fått vurdert GS' forhold til reglene om offentlige anskaffelser. All den stund selskapets rolle som kommunenes agent og koordinator vanskelig kan ivaretas av private aktører, er det imidlertid vanskelig å se at problemstillingen har stor praktisk betydning. Vi legger i den forbindelse til grunn at utrednings- og prosjektarbeidet i stor utstrekning utføres av private underleverandører, og at selskapet følger anskaffelsesreglene ved tildelingen av oppdrag til slike aktører."

Også direktøren vil vise til at det er lite sannsynlig at kommunene ville kjøpt de næringsutviklingstjenestene som Greater Stavanger leverer, av kommersielle aktører. Dersom Greater Stavanger ikke eksisterte, ville selskapets aktiviteter blitt utført av kommunene selv.

Direktøren vurderer det også slik at vår tjenesteproduksjon faller innenfor bestemmelse om produksjon i kommunal egenregi, under kommunal kontroll og med kommunale leveranser. Da dagens styre består også av ikke-kommunale representanter, skal det likevel ikke utelukkes at det kan stilles spørsmål om graden av kommunal kontroll. Dette krever bedre tid til å få avklart enn hva direktøren har hatt til rådighet. Dersom dette er et reelt problem, kan én løsning være at styret utelukkende sammensettes av kommunale representanter, og at man oppveier bortfallet av styrerepresentanter fra FoU-miljøene, næringsliv og fagbevegelse med etableringen av et bredt sammensatt Advisory Board eller liknende.

5. Mulige selskapsformer

Det er flere forhold som må tillegges vekt ved valg av selskapsform. Greater Stavanger skal tjene en rekke kommuner, som hver må sikres innflytelse over organisasjonens drift og innretning. I denne sammenheng er det viktig at nettopp kommunenes fremste tillitsvalgte, dvs. ordførerne, utgjør tyngdepunktet i styresammensettingen. Regionens ordførere er uten unntak meget engasjert i næringsrettet arbeid og verdiskaping, både i egen kommune og i regionen som helhet. Det blir derfor svært uhensiktsmessig å velge en selskapsform som ikke styres av ordførerne eller andre ledende kommunepolitikere.

Et annet forhold er at selskapets organisering best mulig må samsvare med selskapets formål. I dagens vedtekter er formålet definert slik:

"Selskapets formål skal være å initiere, utvikle og støtte samarbeidstiltak som styrker Stavanger-regionens posisjon som en konkurransedyktig og bærekraftig region med

høy verdiskapningsevne, herunder inkludert leveranse av næringsutviklingstjenester og markedsføringstjenester.”

De to vanligste selskapsformene i interkommunal sammenheng er aksjeselskap (AS) og interkommunalt selskap (IKS). Kommunene i regionen har bred erfaring med begge selskapstypene.

Et tredje alternativ er Interkommunalt samarbeid (IS etter kommunelovens § 27). IS er i dag brukt for virksomheter som har klart definerte oppgaver og roller, få ansatte og en liten/moderat økonomisk ramme. I vår region er både Jæren og Ryfylke Friluftsråd organisert som IS. Selskapsformen har vært lite brukt de siste årene, da det har vært flere prosesser mht til å fjerne bestemmelsen i kommuneloven.

Alle disse tre modellene medfører at selskapet er egne rettssubjekter med egne styrer. Alle selskapsformene åpner for deltakelse på tvers av forvaltningsnivåene, dvs. at kommuner og fylkeskommuner kan delta i samme selskap.

En fjerde mulighet ligger i vertskommunemodellen. Modellen er vanligvis brukt til overføring av lovpålagte oppgaver som barnvernstjenester og PP-tjenester fra en samarbeidskommune til en vertskommune. Ved overføring av oppgaver som ikke er lovpålagt, må det opprettes en privatrettslig avtale om overføring av myndighet fra samarbeidskommunen til vertskommunen. Styringen kan ivaretas av en felles folkevalgt nemnd, men virksomheten er ikke et selvstendig rettssubjekt. Modellen stenger for fylkeskommunal deltakelse.

6. Valg av selskapsform for Greater Stavanger

Direktøren legger til grunn at det også i fortsettelsen vil være behov og grunnlag for en kommunal organisasjon som arbeider med regionale næringsutviklingsspørsmål på tvers av kommunegrenser. Selskapsformen som velges, må fremme slagkraft og effektivitet i organisasjonens arbeid, og samtidig sikre god eierstyring og forankring hos partnerne.

Da Greater Stavanger ble etablert, ble det vurdert som en forutsetning at selskapet skal ha tilstrekkelig autonomi til å agere raskt og selvstendig innenfor de ansvarsområder og rammer organisasjonen er gitt gjennom partneravtaler, strategisk næringsplan og de årlige handlingsplaner vedtatt av styret.

Selv om hovedtyngden av Greater Stavangers arbeid er prosjektbasert og dermed tidsavgrenset, krever utøvelsen av rollen som strategisk næringsutvikler langsiktighet. Også prosjekter som avsluttes, inngår som regel i en større sammenheng som det arbeides med over lengre tid. Slik sett kunne det vært en fordel om partnerskapsperiodene strakte seg over lengre tidsrom enn i dag. Dette kunne gitt større forutsigbarhet for bl.a. inntekts- og aktivitetsnivå.

Samtidig har eierne og partnere behov for en rimelig grad av fleksibilitet. Greater Stavanger arbeider i et dynamisk felt, der både næringslivets og kommunenes rammevilkår og behov er i endring. Samarbeidsprosjektet Greater Stavanger representerer kommunenes pragmatiske tilnærming til å løse regionale utfordringer og forfølge felles muligheter på næringsområdet. Dette innebærer også at eiere og partnere må ha reell mulighet til å endre eller avslutte samarbeidet dersom vesentlige endringer i behov eller rammevilkår skulle oppstå.

Dette taler for en avgrenset avtaleperiode og samtidig for en selskapsmodell som sikrer god eierstyring, der mulighetene til å påvirke Greater Stavangers prioriteringer og drift står i rimelig forhold til den enkelte eiers/partners andel av tjenestekjøp og kostnadsdeling. I lys av

dette tilrår direktøren at også neste partnerperiode avgrenses til fire år. Dette underbygges også av at organisasjonen er et redskap for kommunestyret som står på valg hvert fjerde år.

Forholdet til Forus Næringspark

Når Greater Stavanger er et datterselskap av Forus Næringspark, er dette begrunnet med at vårt arbeid med å styrke regionens verdiskapningsevne og å bidra til nye næringsetableringer i praksis også er et markedsarbeid for Næringsparken. Med dagens eiendomsportefølje og salgstakt kan Næringsparken ha fullført sitt oppdrag innen en tidshorisont på 10-15 år. Selskapet er for tiden inne i en strategisk prosess når det gjelder sin videre virksomhet, og dersom eierne velger å ikke gå inn i nye prosjekter eller anskaffe nye områder, kan det på sikt også være nødvendig å organisere Greater Stavanger sin virksomhet uavhengig av Forus Næringspark.

Organisatorisk kan i så fall ett alternativ være å overdra eierskapet i Greater Stavanger til Næringsparkens eiere, og at Greater Stavanger drives som et selvstendig aksjeselskap eller som et interkommunalt selskap (IKS). Et annet alternativ kan være at Greater Stavanger overdras til en av eierkommunene, som så driver selskapet videre på vegne av et større partnerskap etter vertskommunemodellen slik nevnt foran.

De finansielle konsekvensene vil kunne være at Forus Næringspark betaler for markedsarbeidet som Greater Stavanger driver. Dette er imidlertid problematisk i praksis, da det vil være vanskelig å definere nøyaktig hvilke tiltak fra Greater Stavanger som fører til nyetableringer eller nybygging, og tilsvarende vanskelig å fakturere for dette arbeidet. Et annet alternativ kunne være at Næringsparken betaler utbytte til sine eiere, som anvender dette blant annet til økt tjenestekjøp fra Greater Stavanger. Dette vil trolig kreve årlige vedtak i eierkommunene om disponeringen av utbyttet fra Næringsparken. Et tredje alternativ kunne være at Næringsparken oppretter et fond eller liknende med formål å støtte næringsutviklingsarbeid, og at Greater Stavanger mottar støtte fra dette fondet. En overføring av midler til en virksomhet som er selskapsrettslig uavhengig av Næringsparken vil imidlertid påføre eierne skattebyrde på verdiene.

Forus Næringsparks perspektiv for videre drift strekker seg trolig utover fireårsperioden som her anbefales for neste partnerskapsperiode. Direktøren ser derfor ikke tvingende grunner til å endre på tilknytningen til Næringsparken i denne omgang, med mindre styret og eierne velger en annen selskapsform enn aksjeselskap.

Dette innebærer også at direktøren anbefaler en videreføring av dagens selskapsform; aksjeselskapsmodellen. Da kan de strukturene som er lagt i forhold til Næringsparken beholdes. Det samme gjelder de styringsorganene som er etablert.

7. Differensiering av satser for kjøp av næringsutviklingstjenester

Den opplevde nytteverdien av partnerskapet synes å henge nært sammen med to ytre forhold: Kommunenes nærhet til regionens befolknings- og næringslivstygndepunkt, og kommunenes størrelse og dermed kapasitet til å benytte tilbudene fra Greater Stavanger. Greater Stavangers innretning er å arbeide for hele regionen, men samtidig har arbeidet størst effekt for næringslivet i sentrumsområdet. Dette taler for at betalingsatsen for kjøp av tjenestene differensieres ut fra geografiske hensyn.

I tillegg kommer vurderinger knyttet til den innbyrdes fordelingen av økonomisk belastning mellom eierkommunene Stavanger, Sandnes og Sola. Sandnes bystyre har vedtatt å be om reduksjon av sin sats fra 40 til 20 kroner for andre halvår i år, begrunnet med at de betaler

betydelig mer per innbygger enn andre kommuner som følge av Sandnes sin store andel av konsernbidraget fra Næringsparken.

Dersom GS skal være levedyktig over tid og ha bred legitimitet og oppslutning, er det en forutsetning at betalingsstrukturen oppleves som mest mulig rettferdig. Videre må det være en rimelig balanse mellom kostnader og opplevd nytte blant eier- og partnerkommunene.

Stavanger er i kraft av sin størrelse, uansett hvordan den måles, åpenbart en bærende kraft i partnerskapet. På grunn av mekanismer som er beskrevet både her og i IRIS sin evaluering, er det også sannsynlig at Stavanger har enda større interesse av Greater Stavangers virksomhet, enn hva andre kommuner i regionen har.

Etter erfaringene fra tre års drift, sammenholdt med resultatene i den eksterne evalueringen, foreslår direktøren at styret vurderer differensierte betalingssatser for å utjevne slike ulikheter. En modell som kan utlikne den opplevde skjeve fordelingen per innbygger mellom Sandnes og Stavanger når bidrag fra Næringsparken medregnes, kan se slik ut:

Stavanger:	60 kroner per innbygger
Øvrige kommuner:	30 kroner per innbygger

Sammen med et konsernbidrag fra Næringsparken på nivå med dagens, vil dette sikre videreføring av dagens inntekts- og aktivitetsnivå i selskapet. Samtidig imøtekommes randkommunenes kost-/nyttevurderinger. En slik endring medfører at Stavanger vil betale om lag 2,5 millioner kroner mer årlig enn de gjør i dag.

En betalingsmodell som dette forutsetter at Greater Stavanger drives videre som datterselskap i Forus Næringspark slik at eventuelle underskudd kan dekkes på samme måte som i dag. Videre vil en slik ordning etter direktørens syn gjøre det naturlig at Stavanger får økt representasjon i Greater Stavangers styre.

Ved vurdering av satsene er det for øvrig viktig å være oppmerksom på at midlene ikke bare finansierer driften av selve Greater Stavanger, men at deler av midlene videreføres til bl.a. Stavanger-regionens Europakontor, Houstonkontoret, NCE Culinology m.fl.

8. Deltakelse i partnerskapet

Direktøren finner det naturlig at nåværende og tidligere partnere i dagens Greater Stavanger inviteres til videre deltakelse. Rent praktisk kan dette skje ved at dagens partnerskapsavtaler justeres på enkelte punkter, i første rekke betalingssatsene og tilhørende styresammensetting, og at de nye avtalene sendes ut til de aktuelle partnerne som en invitasjon. Partnerne vil på bakgrunn av denne invitasjonen behandle spørsmålet om videre tilknytning til Greater Stavanger, fortrinnsvis før sommeren. Utkast til partnerskapsavtaler vil bli tatt opp til drøfting med partnerne på førstkommende rådsmøte.

Kommuner som ikke er eller har vært partnere, bør ikke utelukkes fra deltakelse. Initiativet må i så fall komme fra disse kommunene selv.

I dag har selskapet partnerskapsavtaler med enkeltkommuner. Det bør vurderes om kommuner som ønsker det, i framtiden skal kunne være partnere gjennom andre selskap – for eksempel ved at Ryfylke-kommunene er kollektivt partnere gjennom Ryfylke IKS, dersom de kommunene dette berører selv fremmer forslag om dette. En slik tilknytning bør uansett ikke stå i veien for at representanter for enkeltkommunene inviteres til kontaktmøter og prosjekt-deltakelse på samme måte som i dag.

9. Oppsummering og konklusjon

Endringen i Forvaltningsloven skaper fra høsten av en ny situasjon mht. habilitet for kommunale representanter i interkommunale selskap som er egne rettssubjekter. Ut fra de vurderingene som direktøren har innhentet, både fra kommunal og ekstern ekspertise, synes det som om inhabilitet vil inntre i nokså begrenset grad for et selskap som vårt, som ikke opererer i et konkurransemarked og som ikke har forvaltningsoppgaver.

Samtidig er dette en ny situasjon for hele kommune-Norge som det i dag ikke finnes praksis for. Dersom det viser seg at framtidig praksis, sentrale forskrifter mv. vanskeliggjør politikerstyring av interkommunale selskaper, må det finnes nye løsninger for organisering av og representasjon i svært mange offentlige selskaper over hele landet, og de løsningene man da må finne for Greater Stavanger må komme som en del av en slik helhet. Dersom styret og/eller kommunene ønsker å unngå all habilitetsproblematikk ved den korsveien selskapet står ved nå, synes det som om vertskommunemodellen er alternativet.

Kommunenes kjøp av selskapets tjenester gjennom inngåelse av partnerskapsavtaler som regulerer betalingen ser ut til å være i overensstemmelse med reglene om offentlige anskaffelser.

Hensikten med Greater Stavangers virksomhet er å øke den samlede verdiskapingen i regionen, noe som sammenfaller godt med Forus Næringsparks oppgave om å framskaffe byggeklare tomter for næringslivet og bruke overskuddet til å bedre mulighetene for næringslivet. Direktøren ser derfor ikke grunn til å foreslå endringer i strukturen mellom de to selskapene, og anbefaler at Greater Stavanger fortsetter som et aksjeselskap heleid av Forus Næringspark.

Innføring av en differensiert betalingsstruktur vil bedre avspeile opplevde ulikheter mellom sentrale og mindre sentrale kommuners fokus og kost-/nyttebetraktninger. Ved å la også Sandnes betale en lavere pris enn Stavanger, vil dette kompensere Sandnes sitt større bidrag gjennom Næringsparken. Den samme betraktningen gjelder Sola.

Etter styrets behandling oversendes saken til styret i Forus Næringspark for videre behandling.

Forslag til vedtak:

1. Det er styrets syn at det oppnås bedre resultater når regionen står samlet, enn om kommunene skulle opptre hver for seg. Styret anser derfor at Stavanger-regionen har behov for en kommunalt styrt organisasjon som arbeider med regionale næringsutviklings-spørsmål på tvers av kommunegrenser, og anbefaler at driften av Greater Stavanger videreføres i perioden 2012-2015.
2. Styret anbefaler at prinsippene ved Greater Stavangers organisering fastholdes. Dette innebærer at Greater Stavanger fortsetter som datterselskap av Forus Næringspark, og at kommunene i regionen tilbys partnerskapsavtale med selskapet.
3. Styret anbefaler at betalingen for kjøp av næringslivstjenester differensieres, ved at Stavanger betaler kr 60 per innbygger og at øvrige kommuner betaler kr 30 per innbygger. Dette forutsetter at Næringsparken også i fortsettelsen aksepterer å dekke eventuelle underskudd innenfor den ramme Næringsparken fastsetter. Endring i betalingsmodell bør også reflekteres i framtidig styresammensetting.